

ANGLICI MATRIMONII SENTENTIA DIFFINITIVA, etc. 769

Papae Rom.
CLEMENT. VII. II.

Archiep. Cant.
THO. CRANMER 2.

Anno Christi
1534.

Reg. Angliae
HENRIC. VIII. 25.

Anglici matrimonii sententia diffinitiva lata per sanctissimum dominum nostrum, D. Clementem, papam septimum, in sacro consistorio de reverendissimorum S. R. E. cardinalium consilio, super validitate matrimonii inter serenissimos Henricum octavum et Catharinam, Angliae reges contracti. Ex vol. II. Fox p. 632.

Pro eadem serenissima Catharina Angliae regina, contra serenissimum Henricum octavum Angliae regem.

Clemens papa septimus.

CHRISTI nomine invocato, in throno justitiae pro tribunali sedentes, et solum Deum praeculis habentes, per hanc nostram diffinitivam sententiam, quam de venerab. fratrum nostror. S. R. E. card. consistorialiter coram nobis congregatorum, consilio et assensu ferimus in his scriptis, pronunciamus, decernimus, et declaramus in causa et causis ad nos ac sedem apostolicam per appellationem per charissimam in Christo filiam Catharinam, Angliae reginam illustrem, a nostris et sedis apostolicae legatis in regno Angliae deputatis, interpositam legitime devolutis et advocatis, inter praedictam Catharinam reginam, et charissimum in Christo filium Henricum octavum, Angliae regem illustrem, super validitate et invaliditate matrimonii inter eosdem reges contracti et consummati, rebusque aliis in actis causae et causarum hujusmodi latius deductis, et dilecto filio Paulo Capisfuo, causarum sacri palatii tunc decano, et propter ipsius Pauli absentiam venerabili fratri nostro Jacobo Simonetae, episcopo Pisauriensi, unius ex dicti palatii causarum auditoribus, locum tenenti, audiendis, instruendis, et in consistorio nostro secreto referendis, commissis, et per eos nobis et iisdem cardinalibus relatis, et mature discussis, coram nobis pendentibus matrimonium inter praedict. Catharinam et Henricum, Angliae reges contractum, et inde secuta quaecunque fuisse, et esse validum et canonicum, validaque et

canonica suos debitos debuisse et debere sortiri effectus; prolemque exinde susceptam et suscipiendam fuisse et fore legitimam, et praefatum Henricum Angliae regem teneri et obligatum fuisse et fore ad cohabitandum cum dicta Catharina regina, ejus legitima conjuge, illamque maritali affectione et regio honore tractandam, et eundem Henricum Angliae regem ad praemissa omnia et singula cum effectu ad implendum, condemnandum, omnibusque juris remediis cogendum et compellendum fore, prout condemnamus, cogimus, et compellimus; molestationesque et denegationes per eundem Henricum regem eidem Catharinae reginae super invaliditate ac foedere dicti matrimonii quomodolibet factas, et praestitas, fuisse et esse illicitas et injustas; et eidem Henrico regi super illis ac invaliditate matrimonii hujusmodi perpetuum silentium imponendum fore, et imponimus; eundemque Henricum Angliae regem in expensis in hujusmodi causa pro parte dictae Catharinae reginae coram nobis et dictis omnibus legitime factis condemnandum fore et condemnamus; quarum expensarum taxationem nobis in posterum reservamus.

Ita pronunciamus.

Lata fuit Romae in palatio apostolico publico in consistorio die 23. Martii, M. D. XXXIV.

Convocatio praelatorum et cleri provinciae Cantuar. ad ultimum diem Martii continuata. Ex reg. convoc. et excerptis Heylinianis.

ULTIMO die Martii coram reverendissimo Radulph. Pexfall, clericus coronae in cancellaria domini regis, nomine dicti regis praesentavit breve regium de convocacione convocanda et continuanda in 4. diem Novembris sequ. Et postea exhibitum est scriptum per Will. Saye, notar. public. de responsione domus inferioris ad quaestionem, viz. "An Romanus pontifex habeat aliquam majorem jurisdictionem collatam sibi a Deo in S. Scriptura in hoc regno Angliae, quam alius quivis externus episcopus?" negantes 34. dubitans unus; affirmantes 4. Convocacio deinde a quarto die Novemb. ad undecimum fuit continuata. Archiepiscopus, habita prius communicatione per longum tempus de et super diversis urgentibus causis,

VOL. III.

haeresim concernentibus, et pro reformatione ejusdem, voluit et mandavit, quod in omnibus et singulis procuratoriis exhibitis coram eo in hac convocacione, sive sacra synodo provinciali, et in posterum in eadem convocacione exhibendis, inferatur hoc verbum "metropolitanus," et deleatur ab iisdem "apostolicae sedis legatus." Decimo octavo die Novemb. et multis aliis mensis Decembris diebus diversi libri Anglice conscripti, primum episcopis, deinde prolocutori et clero examinandi committentur, quos inter unus Tyndallio adscriptus erat.

Inter alios libros die 11. Decemb. "abbas monasterii de Northampton. exhibuit quendam librum "a Prymer" vulgo dictum, cum quibusdam rubricis sive rubricellis praecedentibus quaedam

9 K

dam